

• door Fredric Walraven

WAT IS GOEDE GROND?

HET VERHAAL OVER DE ZAAIER DAT DE HERE JEZUS VERTELDE ZAL BIJ VELEN WELBEKEND ZIJN. WE LEZEN HET ZOWEL IN MATTHEUS 13 ALS IN MARKUS 4 EN LUKAS 8. KUNNEN WE MISSCHIEN TOCH NOG IETS NIEUWS LEREN UIT DEZE BEKENDE GELIJKENIS?

WAARSCHIJNLIJK HEEFT DE HEER JEZUS HET VERHAAL VAN DE ZAAIER MEERDERE KEREN VERTELD EN IEDERE EVANGELIST BESCHREEF DE GELIJKENIS MET ZIJN EIGEN - DOOR GOD GEÏNSPIREERDE – WOORDEN. WE LEZEN DAT DE GELIJKENISSEN VOOR INSIDERS BEDOELD ZIJN: *“JULLIE MOGEN DE GEHEIMEN VAN HET KONINKRIJK VAN DE HEMEL KENNEN, HUN IS DAT NIET GEGEVEN” (MAT 13:11)*

>>

De zaaier zaait het zaad met het doel dat het op een goede plaats terecht komt zodat er vrucht kan groeien. Het zaad is het Woord van God, dat Woord is voedsel voor het geestelijk leven. Het zaad is goed, er mankeert niets aan, sterker nog: het is levend en krachtig. *“Want levend en krachtig is het woord van God, en scherper dan een tweesnijdend zwaard: het dringt diep door tot waar ziel en geest, been en merg elkaar raken, en het is in staat de opvattingen en gedachten van het hart te ontleden”* (Heb 4:12).

Het Woord heeft de kracht om levend te maken. Leven uit de dood, als bij de wedergeboorte. *“...als mensen die opnieuw zijn geboren, niet uit vergankelijk maar uit onvergankelijk zaad, door Gods levende en altijd blijvende woord”* (1Pet 1:22-23). Ook als wedergeboren mensen kan de sleur van alledag ons te pakken krijgen en ons geestelijk leven kan doods worden. Laten we ons juist dan met Gods Woord bezig houden en Hem vragen ons te doen herleven (Ps. 85:7).

Wanneer we ons in Zijn Woord verdiepen en het toepassen in ons leven zullen we vrucht voortbrengen en wordt God verheerlijkt. *“Hierin is mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt”* (Joh 15:8)

De vier soorten grond

Het is schokkend te lezen dat in drie van de vier gevallen het zaad geen vrucht voortbracht.

Vandaag de dag wordt het Woord op vele manieren uitgedragen. En toch draagt het vaak geen vrucht. De reden daarvoor is dat de grond niet ontvankelijk is voor het zaad. Goede grond is voorberekt, er is eerst geploegd, een werk waar geduld bij komt kijken. Wanneer de grond niet voorberekt is, kan het zaad niet ontkiemen. Vaak willen we in ons enthousiasme anderen over Jezus vertellen maar hebben we ‘de grond’ nog niet voorberekt. We zeggen al dat Jezus het antwoord is terwijl het voor de toehoorder nog niet eens duidelijk is wat het probleem nu eigenlijk is.

Wanneer we tegenwoordig ons geloof delen moeten we er rekening mee houden dat veel mensen helemaal geen idee hebben waar we over praten. We leven in een post-christelijke tijd en moeten letterlijk bij Adam en Eva beginnen. Vandaag hebben we in Nederland te maken met een generatie waarvan een groot deel nooit in de Bijbel heeft gelezen, geen christelijke kennissen heeft en nooit in een kerk is geweest. We moeten er dus niet langer vanuit gaan dat mensen begrijpen wanneer we het over begrippen als God, zonde, dood en redding hebben.

Zo'n dertig à veertig jaar geleden werd er veel geëvangeli-

seerd met het traktaatje “De vier geestelijke wetten”. Daarin stonden de volgende 4 stellingen: 1) God houdt van je en heeft een plan voor jouw leven. 2) Je bent een zondaar en van God gescheiden. 3) Jezus Christus is het antwoord op jouw zondeprobleem 4) Geloof in Jezus Christus en je krijgt eeuwig leven.

Voor wie bekend is met de inhoud van de Bijbel staan deze vier stellingen als een paal boven water. Maar de vraag is of we met deze stappen vandaag de dag op het goede punt beginnen. In onze samenleving heeft iedereen zijn eigen voorstelling over God en wordt zonde niet langer gezien als een overtreding van Gods wetten. De overmoedige vraagt zich zelfs af wie die God dan wel is die hem ter verantwoording roept en bepaalt wat goed of fout is.

Aangezien de meesten vandaag met een God-vacuüm worden geboren is het van belang om op een ander niveau te starten met het delen van het goede nieuws. Ieder mens heeft een wereldbeeld. Dat wereldbeeld omvat wat waar en reëel voor hem of haar is, vergelijkbaar met een bril waardoor we het leven interpreteren. Iemand met een Bijbels wereldbeeld gelooft dat God de Schepper van hemel en aarde is, de Opperrechter aan wie iedereen op een dag verantwoording aflegt, de Almachtige die alles in Zijn handen heeft enzovoort. Zonde is in het Bijbels perspectief rebellie tegen God waardoor de mens van Hem gescheiden is. In de tegenwoordige maatschappij heeft de gemiddelde Nederlander echter een heel ander wereldbeeld en dus een heel ander begrip van God en van zonde. Voordat we de blijde boodschap vertellen over Jezus Christus die door Zijn dood de relatie met God voor ons hersteld heeft, zullen we het eerst moeten hebben over Wie God is.

Als het zaad in goede grond terecht komt, zal iemand vernieuwd worden in zijn denken (Rom. 12:2). Hij verandert van gezindheid en laat zijn wereldbeeld corrigeren door de Bijbel. Wanneer een ongelovige zijn oude voorstelling van zaken definitief loslaat en gelooft wat er in de Bijbel staat, spreken we van een bekering.

Maar ook voor degenen die al gelovig zijn is het van belang onder het Woord te komen en vernieuwd te worden in ons denken. We worden omringd door een wereld die er heel andere maatstaven op na houdt dan die we in Gods Woord vinden. Daarom hebben we het nodig om steeds weer door het Woord te worden “getuned” naar een Bijbelse interpretatie van de dingen om ons heen.

Eigenlijk bevinden zich alle vier de soorten grond zich ook

in ons eigen hart. Hoe vaak zitten wij in een samenkomst en gaat de toespraak het ene oor in en het ander oor weer uit? Hoe vaak gaan wij naar huis terug zonder dat het zaad een bodem gevonden heeft waarin het ontkiemen kan? Laten we die vier gronden eens bekijken.

DE WEG

Zaad hoort niet op de weg te landen. De grond is daar platgereden en hard. Het zaad kan er niet doordringen. De boze heeft er alle interesse in het weg te roven om Gods werk te verhinderen. Hoe vaak is ons hart verhard door teleurstellingen, bitterheid of zonde zodat het Woord niet kan ontkiemen?

>> *Bevind ik me op een plaats of in een toestand waar Gods Woord geen vrucht kan dragen?*

DE ROTSEN

De zon warmt de rots op waardoor er snel een ontkieming plaatsvindt in het kleine laagje grond op de rots. Maar zodra de wortel zich echt wil ontplooien is er geen ruimte. Deze grond wordt vergeleken met iemand die het gehoorde met vreugde aanneemt maar weinig doorzettingsvermogen toont. Wanneer er beproevingen komen blijkt dat de wortel niet diep gaat, terwijl beproevingen er toe zouden kunnen dienen om ons geloofsleven sterker te maken. Juist als we door moeilijkheden gaan, mogen we steeds weer onze toevlucht tot de Heer nemen en kunnen we zo dieper in Christus geworteld raken (vergelijk Kol 2:6). *“Hij is als een boom geplant aan water, zijn wortels reiken tot in de rivier. Hij merkt de komst van de hitte niet op, zijn bladeren blijven altijd groen. Tijden van droogte deren hem niet, steeds weer draagt hij vrucht” (Jer. 17:8)*
>> *Heeft mijn geestelijk leven wortels? Hoe kan ik mijn geestelijk leven onderhouden? Hoe gevoelig ben ik voor geestelijke ‘hitte’, stemmingen, tegenslagen?*

DE DISTELS

In dit geval komt het zaad wel op maar vervolgens verstikt het. Er is niet genoeg ruimte om te groeien. Het blijft een klein plantje tussen de distels tot het sterft. Als oorzaken van deze verstikking worden in de uitleg de zorg voor het dagelijks bestaan, de bedrieglijke verleiding van rijkdom en de lusten van het leven genoemd. Het kan gebeuren dat bepaalde dingen in ons leven een steeds belangrijker plaats gaan innemen, zodat er langzamerhand een verschuiving in onze prioriteiten binnensluipt.

En op een gegeven moment moeten we dan vaststellen dat we, in plaats van te leven als discipel van Jezus, in essentie niet anders leven dan onze ongelovige buurman.
>> *Wat zijn die dorens en distels die mijn geestelijk leven verstikken?*

GOEDE GROND

De Heilige Geest leidde Mattheus, Markus en Lukas ertoe drie verschillende Griekse woorden te gebruiken om goede grond te beschrijven. Alle drie geven ze een belangrijk kenmerk van “goede grond” aan.

MATTHEUS: *“Het zaad dat in goede grond is gezaaid, dat zijn zij die het woord horen en begrijpen. (Mat 13:23)*

Ze horen de boodschap van het Evangelie en kunnen mentaal dingen samen brengen zodat het betekenis krijgt. Ze begrijpen of verstaan het (*sunieimi*).

MARKUS: *“Maar er zijn ook mensen die zijn als het zaad dat op goede grond is gezaaid: zij horen het woord en aanvaarden het en dragen vrucht (Mark 4:20)*

Dit gaat een stap verder dan begrijpen. De persoon is ontvankelijk voor de leer en laat zijn wereldbeeld corrigeren. Bij hem blijft het niet bij het intellectueel begrijpen van een concept, maar hij stelt zich ook open om iets nieuws te leren. Hij aanvaardt of ontvangt het; hij neemt het in zich op of neemt het aan (*paradechomai*).

LUKAS: *“Het zaad in de vruchtbare grond, dat zijn zij die met een goed en eerlijk hart naar het woord hebben geluisterd, het koesteren en door standvastigheid vrucht dragen” (Luk 8:15)*

Hier houdt de hoorder van het Woord hetgeen hij heeft ontvangen vast zodat het hem niet meer wordt afgenomen. Hij koestert het, hij bewaart het in een uitnemend en goed hart. (*katecho*).

Deze verzen laten zien dat er in een mens verschillende processen plaatsvinden voordat de boodschap echt vrucht draagt. Het woord wordt gehoord, begrepen, aangenomen en uiteindelijk ook vastgehouden. *Laat wie oren heeft goed luisteren! (Mat 13:9)*